

studietoelage, voor den leertijd van drie jaren, van /900 per jaar. Idem tot 't vergelijkend examen voor aspirant-administrateur bij de Marine en voor surnumerair der registratie en domeinen. Verder tot het examen voor surnumerair der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, voor candidaat-notaris (zonder 't anders vereischte voorbereidend examen) surnumerair der Posterijen en Telegrafie, ambtenaar bij de in- en uitvoerrechten en accijnzen in Ned.-Indië, klerk bij 's Rijks werf. Nog kan hij aangewezen worden, als candidaat-Indisch Ambtenaar. Voor opleiding tot den consulaire dienst zijn de Hoogere Handelsscholen eveneens aangewezen, alsmede voor nog verschillende mooie betrekkingen in Indië.

De eerste stappen zijn gezet. Deze zaak zal nu wel doorwerken, m. a. w. de stichting van meerdere Hoogere Handelsscholen zal niet uitblijven. Het conveniëert vele ouders niet, hunne kinderen voor de verdere opleiding nog een paar jaar van huis te zenden en dus ontstaat op de plaatsen, waar reeds Middelbare Handelsscholen zijn gevestigd, als van zelve een streven, om bovendien nog een Hoogere Handelsschool op te richten. Te Winschoten is daarvoor nu alweer een proefhallonnetje opgelaten. Op onderwijsgebied staat deze kleine gemeente vooraan. Ze heeft durf. Behalve de gemeentelijke Handelsschool zijn er een gemeentelijk Gymnasium en een gemeentelijke H. B. S. met vijfjarigen cursus. Bovendien heeft W. een Ambachtsschool en een Vakschool voor Meisjes, die beide ook niet weinig uit de gemeentekas putten, maar beide ook de plaats een groote aantrekkelijkheid verleen.

Laten we meer paraat zijn. Er valt nog zeer veel te doen. Op velerlei terrein. Op onderwijsgebied in het algemeen.

M.

B.

KINDERTJES IN 'T DONKER.

De wintertijd was ingegaan en klein Antje werd naar bed gebracht, voor 't eerst bij pikkedonker. Zoo'n heel uur scheelt immers zooveel. Nauwelijks heeft moeder de lamp uit gedaan, moeder, die al benieuwd is, hoe dit zal gaan, of uit Antjes bed komt een ontzet, doodsangstig geschrei: „O! o! nou is Antje weg!”

Toen stak moeder 't nachtluchtje op, dat ze liever gespaard had — een nachtluchtje is immers een materieel probleem op 't oogenblik! En er kwam een zucht van verlichting uit 't bed: „Hé — nou is Ansjie weer terug!”

Toen mocht Ansjie haar nachtluchtje behouden.

Ansjie is niet *mijn* kind, maar voor mijn eigen kind heb ik het nachtluchtje ingevoerd, na een persoonlijk onderhoud met mijn meester, Jan Lighthart.

Ach, wat waren we toen toch gelukkig, toen we nog naar Jan Lighthart konden gaan, bij hem zitten in zijn zonnigen tuin, of in de achterkamer, en zeggen: „Luister nu toch eens — zoo en zoo — Wat moet ik nu toch doen?”

Ja, en nu is Jan Lighthart er niet meer, en nu moest ik toch een ander hebben. En toen ben ik naar een echten kinderarts gegaan, een specialiteit, door velen geroemd — En toen zei hij me veel, maar dat betref het lichamelijke mijner lievelingen, waarmee ik me uitnemend vereenigen kon, en waarbij ik ook zeer veel baat heb gevonden. Maar toen 't over de „kinderzenuwen” ging, toen werd 't me loch te bar. Zóó bar, dat ik niet eens trachtte tegen te spreken. Hij verbood het nachtlucht, eens en voor al. Zenuwachtige kinderen, kinderen die door nervositeit slecht slapen, *mogen geen nachtlucht* hebben. De zware schaduwen, die het nachtlucht veroorzaakt, maken nog nerveuzer dan de duisternis.

Toen ben ik heengegaan en heb gedacht: Hier kom ik nooit meer terug om over de „ziel” te spreken. En ge begrijpt toch ook wel, dat ik mij mijn nachtlucht niet afhandig heb laten maken?

Ik ben helaas makkelijk aan 't twijfelen te brengen. Ik twijfel aan zoo véél — vooral aan me zelf, aan mijn competentie om op te voeden, aan mijn keuze in de middelen. Maar mijn nachtlucht straalt, als de Vlam der Zekerheid zelve. Ook ben ik een weinigje als een Wijze Maagd geweest omdat de Bruigom wel lang kan toeven.

Och — als de Bruigom toch eens haastiglijk kwam.
NANNIE VAN WEHL.

NIJWE BOEKEN.

Van Kinderstudie is aflevering III van deel II verschenen. Het bevat naast de gewone rubrieken ' een artikel van Th. Bouwer over voortgezette waarnemingen omtrent de ontwikkeling der getal-voorstellingen bij een kind.

De Redaktie voegt er een rondschrjven bij, waarvan ik hier de hoofdinhoud overneem. Zij zal het volgende jaar het Tijdschrift ook blijven uitgeven. tegen de prijs van /4 voor 192 pagina's. Zij verhoogt de prijs noch vermindert de omvang in de verwachting dat de lezers en de vrienden van de kindkunde iets voor het tijdschrift zullen willen doen.

Nog eenmaal wijst zij er op, dat het Tijdschrift niet in regelmatige verschijnende afleveringen uitkomt, wat het grote voordeel heeft, dat men een studie niet in stukken of brokken behoeft te lezen.

Ik heb, Kinderstudie lezende, steeds de indruk gekregen, dat wij hier met een ernstig tijdschrift te doen hebben, dat steun en aandacht verdient en dat voor de in ons land nog zo weinig beoefende paedologie van betekenis kan worden.

Indertijd heeft mijn vrouw uitvoerige bespreking gewijd aan de door Ds. Coolsma vertaalde werken van Agnes Sapper: de familie Peereboom en Grosien en Bloeien. Van dezelfde auteur heeft de vertaler tans weer een werk overgezegt: Greta Reinwalds eerste Schooljaar, dat in plezierig formaat en goede ver-